

Zarządzenie Wewnętrzne Nr 5/2002

Starosty Raciborskiego z dnia 25.06.2002r.

w sprawie wprowadzenia w życie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego Starostwa Powiatowego w Raciborzu

Działając na podstawie § 5 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 92, poz. 460, z późn. zm.)

zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam w życie Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego w budynkach Starostwa Powiatowego w Raciborzu przy ul. Klasztornej 6 – Zał. Nr 1 do niniejszego zarządzenia oraz przy ul. Bosackiej 42 – Zał. Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuję Naczelników Wydziałów i Kierowników Referatów do zapoznania z treścią Instrukcji podległych pracowników.

§ 3

Odpowiedzialnym za realizację niniejszego zarządzenia czynię Sekretarza Powiatu.

§ 4

Nadzór nad realizacją niniejszego zarządzenia będę sprawował osobiście.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

M. Bugdol
STAROSTA
dr hab. Marek Bugdol

TO
STAROSTWO POWIATOWE
47-400 RACIBÓRZ
UL. KLASZTORNA 6

INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

BUDYNKU BIUROWEGO

Starostwa Powiatowego
w RACIBORZU UL. KLASZTORNA 6

Określająca:

- wymagania przeciwpożarowe dla obiektu i terenów
- zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego prac
niebezpiecznych pożarowo

ZATWIERDZAM



dr hab. Marek Bugdol

RACIBÓRZ – MAJ – 2002 ROK

SPIS TREŚCI

Wstęp	- str. 1
1. Podstawy prawne opracowania	- str. 2
2. Najważniejsze pojęcia z zakresu ochrony przeciwpożarowej	- str. 3
3. Ustalenia ogólne	- str. 5
4. Charakterystyka obiektu i występujących zagrożeń	- str. 6
5. Zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej	- str. 10
6. Wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy	- str. 12
7. Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych	- str. 14
8. Organizacja i warunki ewakuacji	- str. 16
9. Zasady postępowania na wypadek powstania pożaru i innego miejscowego zagrożenia	- str. 19
10. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru	- str. 20
11. Zalecenia w zakresie przeglądów instalacji i urządzeń	- str. 22
12. Organizacja i zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi	- str. 23
13. Wykaz telefonów służbowych przydatnych w sytuacjach zagrożenia.	- str. 25
Załączniki	- str. 26

WSTĘP

Ustawa z dnia 24.08.1991r. o ochronie przeciwpożarowej /Dz.U. Nr 81,poz. 351z późn. zm./ stanowi, że ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu, terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynki i tereny w sprzęt ratowniczy i przeciwpożarowy oraz środki ewakuacji,
- przygotować budynki i tereny do prowadzenia akcji ratowniczej, ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru.

Szczegółowe wymagania dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3.XI.1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów / Dz. U. Nr.92 poz.460 z późniejszymi zmianami /.

Stosowanie tych wymagań w praktyce, zarówno w sferze organizacyjnej jak i technicznych środków zabezpieczeń przeciwpożarowych, odbywa się poprzez określenie zadań poszczególnym pracownikom, stosownie do kompetencji. Egzekwowanie realizacji tych obowiązków dokonuje właściciel obiektu osobiście lub przez upoważnione osoby. Zatem optymalna organizacja ochrony przeciwpożarowej i sprawne systemy techniczne stanowią rękojmię bezpieczeństwa osób pracujących i przebywających na terenie obiektu i dobrze przygotowują do realizacji akcji ratowniczej z zewnątrz. W celu zapewnienia właściwych warunków bezpieczeństwa pożarowego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru należy zapoznać podległych pracowników z treścią niniejszej instrukcji i zobowiązać ich do ścisłego przestrzegania zawartych w niej zasad.

1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA

Obowiązek opracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego wynika z § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów.

Instrukcję niniejszą opracowano w oparciu o :

- ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej / Dz. U. Nr 81 poz. 351 z późniejszymi zmianami / ,
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków , innych obiektów budowlanych i terenów / Dz. U. Nr 92 poz. 460 z późniejszymi zmianami/,
- wytyczne Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zasad opracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz technologiczno - ruchowych.

Ponadto w opracowaniu odwołano się do następujących przepisów oraz norm :

1. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 15.12.1994 r w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie / tekst jednolity Dz. U. Nr 15 / 99/.
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15.01. 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, ratownictwa technicznego, chemicznego, ekologicznego lub medycznego oraz warunków , jakim powinny odpowiadać drogi pożarowe / D. U Nr 7 poz. 64 /.
3. Ustawa z dnia 7.07.1994 r Prawo budowlane / Dz. U. Nr 89 poz. 414 z późniejszymi zmianami/ .
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1.03. 1999 r w sprawie zakresu , trybu i zasad uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej / Dz. U. Nr 22, poz. 206 / .
5. PN – B-02864;1997. Ochrona przeciwpożarowa budynków . Przeciwożarowe zaopatrzenie wodne. Zasady obliczania zapotrzebowania na wodę do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru.
6. PN- B-02863;1997.Ochrona przeciwpożarowa budynków .Przeciwożarowe zaopatrzenie wodne. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa.
7. PN-70/ B-02852.Ochrona przeciwpożarowa w budownictwie. Obliczanie obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
8. PN-86 / E-05003/01 . Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne .
9. PN-86 /E-05003/02 . Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa.
10. PN-92 /N-01256/01 . Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
11. PN-92 / N – 01256/02 . Znaki bezpieczeństwa . Ewakuacja .
12. PN –91/E-05009. Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych.

2. NAJWAŻNIEJSZE POJĘCIA Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ.

Pożarem nazywamy niekontrolowany proces palenia, w miejscu do tego nie wyznaczonym.

Przez **inne miejscowe zagrożenie** – rozumie się inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody /katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne/, a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia.

Przez **zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej i innego miejscowego zagrożenia** rozumie się :

- zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomości i ruchomościom,
- tworzenie warunków organizacyjnych i formalno – prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałającym powstawaniu lub minimalizującym skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia .

Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych - to techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Przez **działania ratownicze** – rozumie się każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia i mienia, a także likwidację źródła powstawania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Strefa pożarowa - jest to przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

Teren przyległy – to pas wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów ze względu na wymagania ochrony przeciwpożarowej, określonej w przepisach techniczno – budowlanych.

Budynki, ich części lub pomieszczenia znajdujące się w tych budynkach zalicza się do następujących **kategorii zagrożenia ludzi** :

- **ZL I** - budynki użyteczności publicznej lub ich części, w których mogą przebywać ludzie w grupach ponad 50 osób,
- **ZL II** – budynki lub ich części, w których mogą przebywać ludzie o ograniczonej zdolności poruszania się,
- **ZL III**- szkoły, budynki biurowe, domy studenckie, internaty, hotele, ośrodki zdrowia, otwarte przychodnie lekarskie, sanatoria, lokale handlowo – usługowe / w tym i banki /, w których może przebywać do 50 osób, koszary, pomieszczenia ETO, zakłady karne i inne podobne,

- ZL IV – budynki mieszkalne,
- ZL V - archiwa, muzea, biblioteki.

Pozostałe pomieszczenia zaliczamy do **obiektów zagrożonych pożarem**, przy czym stopień zagrożenia zależy od wielkości obciążenia ogniowego. Miarą **obciążenia ogniowego** jest ilość ciepła, jakie się wydzieli przy spalaniu materiału palnego znajdującego się w pomieszczeniu lub obiekcie przypadająca na 1 m^2 rzutu poziomego podłogi.

Odpowiednie warunki ewakuacji - to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno – organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu – jest to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Prace pożarowo niebezpieczne – są to prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu / np. spawanie, cięcie, lutowanie, rozgrzewanie, podgrzewanie, zgrzewanie /.

Przez inne miejscowe zagrożenie – rozumie się inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody /katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne/, a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia.

3. USTALENIA OGÓLNE

Przedmiotem opracowania jest instrukcja bezpieczeństwa pożarowego budynku biurowego usytuowanego w Raciborzu przy ul. Klasztornej 6 będącego siedzibą Starostwa Powiatowego w Raciborzu .

Celem niniejszego opracowania jest określenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym , technicznym , porządkowym itp. jakie należy przestrzegać w wyżej wymienionym obiekcie .

Do zapoznania się z niniejszą instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy Starostwa Powiatowego, a także pracownicy innych firm i instytucji wykonujących jakiegokolwiek prace w obiekcie.

Postanowienia zawarte w niniejszym opracowaniu nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

4. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU I WYSTĘPUJĄCYCH ZAGROŻEŃ.

1. Lokalizacja.

Budynek biurowy Starostwa Powiatowego w Raciborzu zlokalizowany jest jako obiekt wolnostojący przy ul. Klasztornej 6 w centrum miasta.

Sąsiedztwo budynku stanowią budynki mieszkalne wielorodzinne oraz obiekty i zaplecze gospodarcze Spółdzielni Mieszkaniowej „NOWOCZESNA”. Z terenem spółdzielni w narożniku działki graniczy mурowany jednokondygnacyjny garaż.

2. Warunki budowlane.

Budynek Starostwa Powiatowego jest obiektem dwukondygnacyjnym z częściową, o niewielkiej powierzchni, nadbudową drugiego piętra. Obiekt ten jest w całości podpiwniczony. Jest to budynek, którego ściany zewnętrzne nośne są murowane z cegły ceramicznej pełnej. Ściany wewnętrzne nośne i działowe wykonano z cegły ceramicznej pełnej i cegły dziurawki. Nad drugą kondygnacją budynku oraz nad nadbudowaną częścią drugiego piętra położony jest stropodach o konstrukcji drewnianej z przykryciem w postaci papy w kilku warstwach. Stropy pomiędzy parterem i pierwszym piętrzem oraz drugim piętrzem wykonane są z elementów drewnianych, a jedynie strop nad holem pierwszego piętra wykonano jako betonowy. W budynku funkcjonują trzy klatki schodowe betonowe, z których podstawowa jest klatką schodową zabiegową. Prowadzi ona z holu części parterowej obiektu poprzez pierwsze piętro do pomieszczeń na drugim piętrze.

Druga klatka schodowa łączy część parterową obiektu z piwnicą z możliwością wyjścia na zewnątrz budynku w kierunku placu wewnętrznego. Trzecia klatka schodowa posiadająca tylko trzy biegi schodowe łączy hol części parterowej z wyjściem głównym z budynku w stronę ulicy Klasztornej. Do kondygnacji piwnicznej prowadzi również osobne wejście od strony zachodniej budynku.

Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 720 m^2 , a jego kubatura wynosi 5.760 m^3 .

3. Wielkość strefy pożarowej.

Cały obiekt stanowi jedną strefę pożarową; jego całkowita powierzchnia użytkowa wynosi $720,00 \text{ m}^2$, co nie przekracza wartości dopuszczalnej dla tego typu obiektów. Zgodnie z aktualnym stanem prawnym dopuszczalna wielkość strefy pożarowej dla budynku kategorii zagrożenia ludzi ZL III o wysokości do 12 m włącznie wynosi 8000 m^2 .

4. Klasyfikacja pożarowa.

Pod względem ilości kondygnacji, wysokości i przeznaczenia obiektu, budynek Starostwa Powiatowego w Raciborzu powinien być wykonany w klasie „C” odporności pożarowej budynków.

Oznacza to spełnienie niżej wymienionych wymagań dla poszczególnych elementów konstrukcyjnych budynku:

- główne elementy konstrukcyjne (ściany, słupy, podciągi) – minimalna odporność ogniowa wynosi 60 minut, wykonane z materiałów NRO (nie rozprzestrzeniających ognia),
- stropy- minimalna odporność ogniowa wynosi 60 minut – NRO,
- ściany działowe i osłonowe – minimalna odporność ogniowa wynosi 15 minut – NRO,
- dachy, konstrukcja nośna dachu – minimalna odporność ogniowa wynosi 15 minut – NRO.

Po dokonaniu analizy i oceny stanu konstrukcji nośnej dachu i części stropów wynika jednoznacznie fakt, że część elementów konstrukcyjnych budynku nie spełnia określonych wymagań w tym zakresie i tym samym budynek ten nie można zakwalifikować do powyższej wymaganej klasy „C” odporności pożarowej.

Na korytarzach i na klatce schodowej budynku stanowiących drogi ewakuacyjne nie występują palne elementy wystroju wnętrz.

Maksymalne obciążenie ogniowe obiektu nie przekracza 500 MJ/m^2 .

5. Warunki ewakuacji.

Istniejący w budynku układ komunikacyjny daje co prawda możliwość natychmiastowego opuszczenia poszczególnych pomieszczeń biurowych przez pracowników jak i petentów znajdujących się w budynku, w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia. Jednak poważnym uchybieniem bezpiecznej ewakuacji osób z budynku jest to, że podstawowa klatka schodowa jest zabiegowa, a brak jest drugiej klatki schodowej wykonanej w sposób zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

Powyższe dotyczy głównie pierwszego i drugiego piętra; problem ten nie dotyczy części parterowej budynku, w której występują dwa wyjścia ewakuacyjne.

Istniejące klatki schodowe oraz korytarze posiadają natomiast właściwą klasę odporności ogniowej.

Z mieszkania dozorca w części parterowej budynku istnieje zewnętrzna klatka schodowa na plac wewnętrzny Starostwa.

Drogi ewakuacyjne są w odpowiedni sposób oznakowane zgodnie z PN-92/N-01256-02 - Znaki bezpieczeństwa - poprzez tabliczki fluorescencyjne o barwach białej i zielonej.

Znaki te umieszczone są tak, aby z każdego miejsca przynajmniej jeden z nich był w zasięgu wzroku. Kierują one osoby ewakuujące się najkrótszą drogą do wyjścia ewakuacyjnego, oznakowanego również tabliczką fluorescencyjną z napisem „WYJŚCIE EWAKUACYJNE”. Znaki te posiadają tę własność, że po odcięciu źródła światła pozostają widoczne / świecą swoim światłem /.

6. Przeciwpozarowe zaopatrzenie wodne.

W budynku Starostwa Powiatowego nie występuje wewnętrzna sieć hydrantowa. Do celów zewnętrznego gaszenia pożarów służą hydranty miejskiej sieci wodociągowej usytuowane przy ulicy Klasztornej oraz pobliskiej ulicy Wojska Polskiego.

Wymagana dla tego typu budynków wydajność hydrantów zewnętrznych wynosi 10 l/s. Hydranty miejskiej sieci wodociągowej o przekrojach rur 80 mm zapewniają wymagane ilości wody do celów zewnętrznego gaszenia pożaru.

7. Drogi pożarowe.

Dojazd pożarowy dla samochodów służb ratowniczych stanowi jezdnia ulicy Klasztornej przebiegająca przed frontem budynku od strony głównego wejścia. Do ulicy tej można dojechać jezdniami ulic: Wojska Polskiego oraz Ogrodowej. Odległość do Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej wynosi około 1500 metrów, co daje gwarancję szybkiego, od czasu zawiadomienia, przybycia pojazdów gaśniczych. Istotnym tutaj jest więc czas swobodnego rozwoju pożaru do chwili jego zauważenia, podjęcie działań przez PSP w tym przypadku będzie na pewno przebiegać w bardzo krótkim czasie.

8. Instalacje.

Budynek posiada instalację odgromową o zwodach poziomych niskich nieizolowanych chroniącą obiekt przed wyładowaniami atmosferycznymi. Instalację elektryczną wyposażono w przeciwporażeniowe wyłączniki różnicowo-prądowe oraz wyłączniki nadmiarowe. Odcięcie dopływu prądu do obiektu możliwe jest przy pomocy przeciwpożarowego wyłącznika prądu usytuowanego na tablicy rozdzielczej przy wejściu głównym do budynku. Wyłącznik ten jest oznakowany zgodnie z PN.

Obiekt ogrzewany jest energią cieplną przesyłaną z ciepłowni miejskiej. W budynku występuje instalacja gazu ziemnego. W głównej mierze medium to dostarczane jest do mieszkania dozorca, a ponadto do podręcznej kuchenki w budynku biurowym. W obiekcie nie występuje instalacja sygnalizacyjno-alarmowa z monitoringiem pożarowym. Przepisy prawne w tym zakresie nie nakładają na właściciela takiego obowiązku.

9. Funkcja obiektu.

Budynek Starostwa Powiatowego jest obiektem biurowym, w którym prowadzona jest statutowa działalność samorządu powiatowego. Przeznaczenie poszczególnych pomieszczeń przedstawia się następująco:

1. Parter budynku

- Biuro Paszportów,
- Kancelaria Ogólna,

- Referat Promocji,
- Księgowość,
- Referat Społeczny,
- Rzecznik Praw Konsumenta.

2. Pierwsze piętro

- Wydział Spraw Obywatelskich,
- Kancelaria Tajna,
- Inspektorat ds. Kultury,
- Sekretariat i biura Starostów,
- Sala Narad.

3. Drugie piętro

- Referat Oświaty i Sportu,
- Pełnomocnik ds. Zarządzania Jakością,
- Biuro Informatyka.

Biorąc pod uwagę liczbę osób mogących jednocześnie przebywać w budynku obiekt ten zalicza się do kategorii ZL III zagrożenia ludzi.

10. Rodzaje występujących zagrożeń .

Potencjalnym zagrożeniem występującym na terenie obiektu jest zagrożenie pożarowe i wynikające stąd niebezpieczeństwo osobiste dla życia i zdrowia przebywających w nim osób, a także zagrożenie dla urządzeń i wyposażenia.

Głównymi źródłami zagrożeń pożarowych w obiekcie są :

- stany awaryjne urządzeń elektrycznych takie jak zwarcia , przeciążenia przepięcia, przy braku odpowiednich zabezpieczeń ,
- niewłaściwa lub prowizoryczna instalacja elektryczna,
- wadliwe lub niewłaściwie eksploatowane urządzenia elektryczne,
- wadliwe lub niewłaściwie eksploatowane urządzenia ogrzewcze,
- wadliwa instalacja odgromowa,
- prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo,
- niewłaściwe obchodzenie się z cieciami i gazami palnymi,
- zaprószenie ognia / np. od niedopałków papierosów /,
- podpalenie umyślne.

Pożar może się rozprzestrzenić:

- a). w kierunku okien i drzwi w pomieszczeniach,
- b). wzdłuż korytarzy,
- c). poprzez otwory i przepusty w ścianach,
- d). w górę klatki schodowej.

5. ZADANIA I OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

Zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej właściciel, użytkownik lub zarządca budynku, obiektu lub terenu zobowiązany przestrzegać w czasie ich eksploatacji wymagań przeciwpożarowych.

Aby warunek ten był realizowany, niezbędnym jest wyznaczenie dla osób pracujących w Starostwie Powiatowym w Raciborzu zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego.

1. Zadania i obowiązki Starosty Powiatu .

Starosta Powiatu odpowiada za :

- realizowanie postanowień ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie,
- znajomość obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa przeciwpożarowego w zakresie nadzorowania stanowisk pracy oraz kontrolowanie przestrzegania tych przepisów przez podległych pracowników,
- przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- zaopatrzenie obiektów w sprzęt i urządzenia pożarnicze,
- zorganizowanie bezpiecznej ewakuacji osób i mienia z zagrożonych pomieszczeń i obiektów,
- uwzględnianie w ramach merytorycznej działalności problemów związanych lub wynikających z prawidłowej realizacji zadań na rzecz ochrony przeciwpożarowej,
- wprowadzenie nowych rozwiązań w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych obiektów i urządzeń podnoszących bezpieczeństwo osób i mienia,
- zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w podległych obiektach przez stworzenie odpowiednich warunków ewakuacji na wypadek pożaru,
- opracowanie i nadzorowanie przestrzegania przez pracowników regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych oraz wyciągania konsekwencji w stosunku do osób winnych nie przestrzegania tych przepisów,
- wprowadzanie do planów odpowiednich środków finansowych i materiałowych niezbędnych do utrzymania ochrony przeciwpożarowej na odpowiednim poziomie oraz czuwania nad właściwym i terminowym ich wykonaniem ,
- właściwe zabezpieczenie przeciwpożarowe w oparciu o wnioski organów upoważnionych do przeprowadzania kontroli i sprawowania nadzoru,
- przeprowadzanie z całym stanem osobowym szkoleniowych alarmów pożarowych,

- omawianie z pracownikami spraw zabezpieczenia przeciwpożarowego na naradach pracowniczych ,
- przestrzeganie stosowania przez wykonawców prac remontowych zasad zabezpieczania prac pożarowo – niebezpiecznych,
- współdziałanie w zakresie ochrony przeciwpożarowej z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu.

2. Zadania i obowiązki wszystkich pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Wszyscy pracownicy - bez względu na zajmowane stanowisko oraz pracownicy firm świadczących usługi w obiektach i na terenach Starostwa Powiatowego w Raciborzu ponoszą odpowiedzialność za wykonanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

- znajomość zagrożenia pożarowego na stanowisku pracy oraz sposobów przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- znajomość zasad postępowania na wypadek pożaru,
- orientacja w rozmieszczeniu sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych, a także umiejętność jego obsługi,
- przestrzeganie i egzekwowanie od innych bezwzględnego zakazu używania ognia otwartego lub palenia papierosów w miejscach do tego celu nie przeznaczonych ,
- sprawdzenie każdego dnia po zakończeniu pracy , czy w używanych pomieszczeniach nie pozostawiono włączonych do sieci grzejników lub innych odbiorników energii elektrycznej nie przeznaczonych do pracy ciągłej,
- znajomość zasad prowadzenia ewakuacji,
- zapewnienie bezpiecznej ewakuacji osób przebywających w obiektach ,
- udział w szkoleniu przeciwpożarowym i organizowanych ćwiczeniach.

6. WYPOSAŻENIE W PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY.

Budynki oraz pomieszczenia powinny być wyposażone w podręczny sprzęt gaśniczy w zależności od występującego zagrożenia, wielkości obciążenia ogniowego oraz powierzchni. Jedna jednostka podręcznego sprzętu gaśniczego o masie środka gaśniczego minimum 2 kg lub 2 dm³ powinna przypadać:

- w strefach pożarowych o obciążeniu ogniowym 500 MJ/ m² i wyższym oraz zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I i ZL III – na każde 300 m.² powierzchni,
- w pozostałych strefach pożarowych – na każde 500 m.².

Przy rozmieszczaniu podręcznego sprzętu gaśniczego w obiekcie należy stosować następujące zasady :

1. Sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych np.:
 - przy wyjściach i na klatkach schodowych,
 - przy przejściach i na korytarzach,
 - przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń.
2. Oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Polską Normą. PN – 92 / N – 01256/ 01.
3. Do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.
4. Sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła / piece, grzejniki /.
5. Odległość dojścia do sprzętu nie powinna przekraczać 30 m.

Sprzęt powinien być poddawany badaniom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach i instrukcjach obsługi sprzętu przez uprawnionego konserwatora. Datę pierwszej konserwacji określa producent sprzętu. Datę tę umieszcza się na karcie informacyjnej gaśnicy. W tym okresie konserwator ponosi odpowiedzialność za sprawność gaśnicy. Na gaśnicy powinna być również informacja z nazwiskiem konserwatora lub zakładu konserwującego gaśnicę. Każdorazowe użycie gaśnicy powinno być natychmiast zgłoszone do zarządzającego obiektem.

Do podręcznego sprzętu gaśniczego należą gaśnice proszkowe, śniegowe oraz agregaty śniegowe i proszkowe. Podręczny sprzęt gaśniczy służy do gaszenia pożarów w zarodku. Przed przystąpieniem do gaszenia należy się przede wszystkim upewnić, czy urządzenie w rejonie, którego powstał pożar, nie jest podłączone do prądu elektrycznego. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości należy użyć gaśnic, przystosowanych do gaszenia urządzeń będących pod napięciem. Służą do tego gaśnice i agregaty proszkowe lub śniegowe. Niedozwolone jest użycie w takich przypadkach występujących jeszcze gaśnic pianowych lub wody.

Użycie gaśnic proszkowych:

- a). gaśnice z węzem zakończonym otwieralnym zamknięciem:
 - podbiec jak najbliżej ognia,
 - zerwać plombę i wyciągnąć zawleczkę,
 - zbić zbijak lub nacisnąć dźwignię,
 - odczekać ok. 3 sek. i nacisnąć na zawór znajdujący się na końcu węża,
 - skierować wylot węża w kierunku ognia.
- b). pozostałe gaśnice proszkowe:
 - jeżeli wisi na wieszaku zdjąć z wieszaka,
 - podbiec w kierunku pożaru,
 - zerwać plombę i wyciągnąć zawleczkę,
 - zbić zbijak lub nacisnąć dźwignię,
 - skierować wylot gaśnicy w kierunku ognia.

Użycie gaśnic śniegowych:

- a). starego typu / o kolorze srebrzystym /:
 - podbiec z gaśnicą możliwie jak najbliżej ognia,
 - zerwać plombę znajdującą się na gaśnicy,
 - chwycić jedną ręką za drewnianą osłonę węża, drugą ręką odkręcić w lewo zawór gaśnicy,
 - skierować wylot dyszy znajdującej się na końcu węża w kierunku ognia.
- b). nowego typu / o kolorze czerwonym /:
 - podbiec z gaśnicą możliwie jak najbliżej ognia,
 - zerwać plombę znajdującą się na gaśnicy,
 - chwycić jedną ręką za drewnianą osłonę węża a drugą nacisnąć na dźwignię zaworu gaśnicy,
 - skierować wylot dyszy w kierunku pożaru.

W przypadku, gdy na wyposażeniu obiektu znajduje się gaśnica innego typu niż wyżej omówione, należy zapoznać się z opisem użycia gaśnicy, znajdującym się na obudowie gaśnicy.

Ze względu na różne typy agregatów gaśniczych, należy zapoznać się z opisem użycia, znajdującym się na obudowie danego agregatu.

Po przybyciu jednostek Państwowej Straży Pożarnej należy bezwzględnie podporządkować się poleceniom dowódcy i udzielić mu wszelkich informacji i wyjaśnień.

7. ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.

Przez prace niebezpieczne pożarowo rozumie się przede wszystkim prace wykonywane przy użyciu ognia otwartego / spawanie gazowe, elektryczne, lutowanie, zgrzewanie /. Prace niebezpieczne pożarowo, jak prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz budynku lub na przyległym do niego terenie, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo administrator obiektu i wykonawca są zobowiązani :

1. Ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie , w którym prace będą wykonywane.
2. Ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenia do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu.
3. Wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca po skończeniu pracy.
4. Sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo wg załącznika nr 2.

Rozpoczęcie prac niebezpiecznych pożarowo może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia administratora obiektu na ich przeprowadzenie. Wzór zezwolenia określa załącznik nr 3.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać następujących zasad:

1. Wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych należy zabezpieczyć przed zapaleniem.
2. Prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach , w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów , mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
3. W miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru.
4. Po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym były one wykonywane oraz rejony przyległe.
5. Prace niebezpieczne pożarowo mogą wykonywać wyłącznie osoby do tego upoważnione i posiadające odpowiednie kwalifikacje.

6. Sprzęt używany do wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

Ustalenia organizacyjne:

1. Całkowitą odpowiedzialność za bezpieczne pod względem przeciwpożarowym prowadzeniem tych prac zleconych osobom obcym ponosi wykonawca tych prac.
2. Zapis o odpowiedzialności wykonawcy za bezpieczne przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo powinien znaleźć się w umowie, a fakt ten powinien być potwierdzony jego podpisem.

8. ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI.

1. Zasady prowadzenia ewakuacji

Przez warunki ewakuacji należy rozumieć możliwość bezpiecznego opuszczenia miejsca zagrożonego pożarem. Zapewnienie tej możliwości stanowi jeden z zasadniczych obowiązków jakie prawo budowlane nakłada na projektantów, inwestorów i właścicieli budynków.

Bezpieczeństwo ewakuacji jest zawsze determinowane przez czas pomiędzy momentem uświadamiania sobie przez człowieka faktu zagrożenia ze strony pożaru bądź odebraniem alarmu o pożarze, a czasem, w którym ucieczka jest już niemożliwa na skutek działania czynników pożarowych.

Problem ewakuacji jest więc problemem pewnego czasu niezbędnego na ewakuację, który w konkretnych warunkach lokalowych nie może być dłuższy niż czas, w którym powstały pożar stworzy warunki zagrażające życiu. Czas ten kształtują zarówno warunki techniczne jakie zostały zapewnione w budynku / np. oddzielenia przeciwpożarowe, wydzielania dróg komunikacyjnych / jak też od specyfiki konkretnego miejsca pożaru, jaki może powstać w danym obiekcie.

Do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej akcją ratowniczą kieruje Starosta Powiatu lub jego Zastępca. W przypadku ich nieobecności - osoba odpowiedzialna, zdecydowana i posiadająca autorytet wśród pozostałych pracowników.

W przypadku niemożności szybkiego ugaszenia pożaru w zarodku zarządza się organizację ewakuacji ludzi.

Ewakuacja odbywa się oznakowanymi drogami komunikacyjnymi bezpośrednio do głównego wyjścia ewakuacyjnego i na zewnątrz. Do ewakuacji osób służą wyjścia ewakuacyjne prowadzące bezpośrednio na zewnątrz budynku.

Wszystkie osoby wyznaczone przez kierującego akcją ewakuacyjną do udzielania pomocy – winne podporządkować się jego poleceniom mającym na celu usprawnienie akcji ewakuacyjnej.

O ile w czasie ewakuacji nastąpiły przypadki omdlenia, duszenia, zacczadzenia, poparzenia lub tym podobne, uszkodzowanego należy przenieść w miejsce bezpieczne, udzielić mu pierwszej pomocy i zawiadomić pogotowie ratunkowe.

Ewakuację mienia dokonuje się wówczas gdy :

- ruchomości są zagrożone i nie można ich ochronić,
- ruchomości zasłaniają dostęp do ogniska pożaru.

Ewakuację osób należy zarządzać i przeprowadzać tylko w sytuacji ostatecznej gdy zagrożone jest bezpośrednio życie lub zdrowie ludzi.

Decyzji o ewakuacji nie można podejmować w sposób pochopny, gdyż powstanie paniki może w rezultacie spowodować tragiczne skutki. Ewakuacją musi kierować osoba zrównoważona, sprawna fizycznie, aby w razie potrzeby mogła opanować panikę i bezpośrednio pomóc osobom niepełnosprawnym lub niedysponowanym / rannym, wystraszonym, itp. /.

Wyjścia ewakuacyjne, dojścia do drzwi i kierunki ewakuacji w budynku są oznakowane zgodnie z Polską Normą PN-92/N-01256/02.

2. Organizacja ewakuacji budynku.

Alarm pożarowy ogłasza ta osoba, która pierwsza dostrzeże pożar. Zobowiązana jest ona powiadomić Starostę i przystąpić do gaszenia przy użyciu sprzętu gaśniczego.

Decyzję o ogłoszeniu ewakuacji, w związku z powstałym pożarem, podejmuje Starosta lub jego Zastępca, a w razie ich nieobecności najwyższym stanowiskiem pracownik. Osoba ta kieruje również akcją ewakuacyjną. W pomieszczeniach, w których mogą przebywać petenci należy pamiętać, że jednym z głównych zadań kierującego ewakuacją jest zapewnienie bezpiecznego opuszczania obiektu przez te osoby.

Wszystkie polecenia wydawane podczas ewakuacji powinny być podane głosem stanowczym, lecz spokojnym, aby nie powodować paniki.

- Przed rozpoczęciem ewakuacji, kierujący tą akcją powinien ustalić:
- a). źródła zagrożenia, kierunek rozprzestrzeniania się ognia, dymów i gazów toksycznych wydzielających się podczas spalania,
 - b). ilość osób bezpośrednio zagrożonych pożarem, przewidzianych do natychmiastowej ewakuacji,
 - c). ilość osób pośrednio zagrożonych pożarem, przewidzianych do ewakuacji w późniejszym terminie,
 - d). drogi i kierunki ewakuacji oraz miejsce zbiórki osób ewakuowanych.

Wyznaczone osoby do prowadzenia ewakuacji powinny ściśle współpracować z kierującym akcją ewakuacyjną i wykonywać jego polecenia.

Ewakuację zarządza się w przypadku niemożności szybkiego ugaszenia pożaru w zarodku. Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

- a). niezwłocznie powiadomić osoby przebywające w budynku o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji,
- b). kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych grup ewakuacyjnych oraz ustala ewentualną potrzebę ewakuacji mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,
- c). w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpośrednich dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o najbardziej ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się,
- d). w przypadku blokady dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie dostępnymi środkami np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej.

Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, zebrać w pomieszczeniu oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować przy użyciu sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej lub innych jednostek ratowniczych,

- e) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Usta i nos w miarę możliwości zakryć chustką zmoczoną w wodzie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych poruszać się wzdłuż ścian by nie stracić orientacji co do kierunku ewakuacji,
- f) każda z osób opuszczających pomieszczenie powinna sprawdzić, czy w pomieszczeniach sąsiednich nie przebywają ludzie,
- g) po przybyciu na miejsce pożaru jednostek Państwowej Straży Pożarnej, dotychczas kierujący ewakuacją przekazuje kierowanie dowódcemu z ramienia Państwowej Straży Pożarnej.

Zapewnienie możliwości prawidłowej ewakuacji oznacza, nie tylko istnienie w danym obiekcie dróg ewakuacyjnych o parametrach dających możliwość bezpiecznego opuszczenia przez ludzi strefy objętej lub zagrożonej pożarem, lecz również także oznakowanie tych dróg, które umożliwi ich właściwą identyfikację w czasie ewakuacji.

9. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.

1. Każdy kto zauważy pożar lub inne miejscowe zagrożenie zobowiązany jest niezwłocznie:

a). powiadomić o pożarze / zagrożeniu / osoby znajdujące się w sąsiedztwie lub obiekcie,

b). telefonicznie lub w inny dostępny sposób zawiadomić straż pożarną podając:

- gdzie się pali – adres nazwa obiektu,
- co się pali – biuro, garaż , itp.,
- czy jest zagrożone życie ludzkie,
- swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego się dzwoni.

Uwaga:

Po odłożeniu słuchawki należy chwilę odczekać, na ewentualne sprawdzenie wiarygodności zgłoszenia.

2. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia:

- równocześnie z alarmowaniem o niebezpieczeństwie , należy przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym , udzielania pomocy poszkodowanym lub zagrożonym,
- przystąpić do ewakuacji osób znajdujących się w obiekcie, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych oraz osób nie znających obiektu,
- w miarę możliwości zabezpieczyć mienie, dokumentację i inne wartościowe przedmioty przed pożarem i osobami postronnymi,
- do czasu przybycia jednostek ratowniczo –gaśniczych akcją kieruje Starosta, jego Zastępca lub osoba najbardziej opanowana i energiczna,
- po przybyciu jednostek ratowniczo – gaśniczych , kierowanie akcją przejmuje dowódca tych jednostek, który ma prawo żądania niezbędnej pomocy od pracowników ,
- wszystkie osoby przebywające z obiekcie powinny zachować spokój i podporządkować się osobom kierującym ewakuacją.

Szczegółowe zasady postępowania na wypadek powstania pożaru określa instrukcja alarmowa stanowiąca załącznik nr 1 . Oryginały z charakterystycznym ukośnym pasem przekątnym koloru czerwonego, są rozmieszczone w obiekcie w widocznych miejscach.

10. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.

W obiektach administracyjno-biurowych oraz na terenie przyległym zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji.

Użytkowanie budynków i poszczególnych pomieszczeń powinno być realizowane w sposób zgodny z założeniami projektowymi; wszelkie zmiany w tym zakresie mogą być dokonywane jedynie po dostosowaniu pomieszczeń do nowych funkcji i przeznaczenia, w tym również do wymagań ochrony przeciwpożarowej.

Instalacje elektryczne, zarówno oświetleniowe, jak i te, służące do zasilania urządzeń należy utrzymywać w stanie pełnej sprawności technicznej (szczególną uwagę należy zwracać na stan połączeń instalacyjnych wewnątrz puszek rozgałęźnych, gniazd wtykowych i wyłączników), zmiany i poprawki w instalacjach elektroenergetycznych mogą być dokonywane tylko przez uprawnionych instalatorów. Instalacje elektryczne winno się eksploatować z uwzględnieniem dopuszczalnych obciążeń, wynikających z zastosowanych przekrojów i użytych zabezpieczeń. Wewnętrzne instalacje należy poddawać okresowym przeglądom i kontrolom zgodnie z punktem 11 niniejszej instrukcji.

Oprawy oświetleniowe oraz osprzęt instalacji elektrycznych (wyłączniki gniazda wtykowe itp.) instalować tylko na podłożu niepalnym lub z odpowiednią izolacją od tego podłoża, uniemożliwiającą jego zapalenie.

W pomieszczeniach magazynowych można stosować wyłącznie punkty świetlne z kloszami ochronnymi (nie dotyczy świetlówek), przy czym osłony punktów świetlnych powinny być wykonane z materiałów niepalnych.

Zabronione jest przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń, których powierzchnie zewnętrzne mogą się nagrzewać do temperatury powyżej 100 °C, przewodów instalacji odgromowej, linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających.

Składowanie materiałów palnych dopuszczalne jest tylko w pomieszczeniach przeznaczonych do tego celu.

Zabronione jest składowanie jakichkolwiek materiałów i przedmiotów na drogach ewakuacyjnych.

Zabronione jest użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.

Zabronione jest przechowywanie cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C w ilościach, które spowodowałyby wzrost występującego obciążenia ogniowego powyżej wartości 500 MJ/m², dopuszcza się składowanie większych ilości tego typu cieczy wyłącznie w pomieszczeniach stanowiących odrębną strefę pożarową, spełniających wymagania jak dla obiektów magazynowych.

Ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 55 ° C należy przechowywać wyłącznie w opakowaniach handlowych lub w pojemnikach wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia. Pojemniki te powinny być zabezpieczone przed stłuczeniem.

Zabronione jest użytkowanie przenośnych ogrzewaczy wewnętrznych z odkrytą spiralą grzewczą / dopuszczalne są jedynie ogrzewacze typu zamkniętego z wyłącznikiem termicznym np. olejowe /. Zabrania się użytkowania wszelkich podgrzewaczy z wyjątkiem czajników bezprzewodowych.

W pomieszczeniach Starostwa Powiatowego obowiązuje zakaz przechowywania palnych gazów, zabrania się również stosowania urządzeń zasilanych gazem płynnym.

Wejścia ewakuacyjne należy utrzymywać w stanie umożliwiającym ich natychmiastowe użycie.

Zabrania się uniemożliwiania lub utrudniania dostępu do :

- wyjść ewakuacyjnych,
- wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
- podręcznego sprzętu gaśniczego.

Ponadto w obiekcie, jego pomieszczeniach oraz na terenie przyległym zabrania się :

- palenia tytoniu poza miejscami wyznaczonymi, wyrzucania nie dogaszonych zapalek i niedopałków,
- opuszczania pomieszczeń po zakończeniu pracy, bez dokonania ich sprawdzenia pod względem bezpieczeństwa pożarowego i wyłączenia wszystkich urządzeń elektrycznych itp.,
- stosowania jako okładziny sufitów lub sufitów podwieszanych, elementów łatwo zapalnych a także takich, które pod wpływem ognia kapią lub odpadają od sufitu / np.: kasetony styropianowe, z tworzyw sztucznych /,
- stosowania do wystroju wnętrz oraz na drogach ewakuacyjnych materiałów, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące,
- przelewania paliwa oraz napełnianie nim zbiorników paliwa w pojeździe stojącym w garażu,
- spalania śmieci i odpadków w miejscu umożliwiającym zapalenie się sąsiednich obiektów lub materiałów palnych.

11. ZALECENIA W ZAKRESIE PRZEGLĄDÓW INSTALACJI I URZĄDZEŃ.

1. Instalację elektryczną należy poddawać okresowym przeglądom i badaniom co najmniej raz na 5 lat w zakresie:

- wielkości rezystancji izolacji przewodów;
- skuteczności zastosowanych środków ochrony przeciwporażeniowej,
- dopuszczalnych wielkości napięć i obciążeń prądowych.

Stwierdzone podczas badań i pomiarów uchybienia należy usunąć niezwłocznie, poczym badania należy przeprowadzić ponownie. W przypadku stwierdzenia poważniejszych usterek należy zaprzestać eksploatacji instalacji do czasu ich usunięcia.

2. Instalację odgromową należy poddawać przeglądom i badaniom pełnym co najmniej raz na 5 lat przy użyciu stosownych przyrządów. Po każdym wyładowaniu atmosferycznym oraz po okresie zimowym należy przeprowadzić wizualną ocenę stanu technicznego instalacji, a w przypadku widocznych usterek należy dokonać badań z użyciem stosownych przyrządów. Stwierdzone w trakcie badań usterki należy niezwłocznie usunąć i dokonać ponownych pomiarów instalacji.
3. Przewody kominowe /dymowe, spalinowe, wentylacyjne / należy poddawać przeglądom technicznym, co najmniej raz w roku.
4. Przewody wentylacyjne należy oczyszczać co najmniej raz do roku. Przewody dymowe należy czyścić nie rzadziej niż 4 razy w roku.
5. Podręczny sprzęt gaśniczy należy poddawać okresowym kontrolom zgodnie z zaleceniami producenta lub zakładu prowadzącego przegląd, nie rzadziej jednak niż raz na rok.
6. Instalację oraz urządzenia gazowe należy przynajmniej raz w roku poddawać badaniom stanu technicznego w zakresie tzw. próby szczelności z użyciem stosownego przyrządu. Stwierdzone usterki należy niezwłocznie usuwać.

12. ORGANIZACJA I ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPÓŻAROWYMI.

Każdy pracownik powinien przejść szkolenie podstawowe na stanowisku pracy w zakresie zasad bezpieczeństwa pożarowego i obowiązujących w tym zakresie przepisach.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r o ochronie przeciwpożarowej / Dz. U. Nr 81 poz. 351 / właściwe urzędy, instytucje, organizacje, podmioty gospodarcze i osoby fizyczne zobowiązane są do uwzględnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej w zagospodarowaniu i uzbrojeniu terenu oraz zaznajomić pracowników z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.

W celu zapewnienia właściwego poznania przepisów i zasad ochrony przeciwpożarowej przez pracowników prowadzić należy następujące rodzaje szkoleń w tym zakresie :

- instruktażowe – wstępne,
- podstawowe.

Wstępnemu szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej podlegają wszyscy pracownicy przed przystąpieniem do pracy. Dopuszczenie pracownika do wykonywania czynności służbowych przed odbyciem tego szkolenia jest niedozwolone.

Każdy pracownik, który odbył szkolenie przeciwpożarowe wypełnia oświadczenie / załącznik nr 4 / i podpisuje je własnoręcznie. Oświadczenie jest przechowywane w teczce akt osobowych pracownika.

Zaznajomienie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi odbywa się przez cykl szkoleń. W zakres tematyczny szkolenia powinny wchodzić takie zagadnienia jak :

1. Zapoznanie pracowników ze wszystkimi podstawowymi elementami stanowiącymi o zagrożeniu pożarowym w miejscu pracy każdego pracownika.
2. Uświadomienie pracownikom przyczyn powstawania i rozprzestrzenienia się pożarów ze szczególnym uwzględnieniem warunków lokalowych.
3. Zapoznanie pracowników z podstawowymi zakazami i nakazami w zakresie bezpieczeństwa pożarowego.
4. Wdrożenie u pracowników umiejętności :
 - a). alarmowania o powstałym pożarze,
 - b). sposobów i zasad posługiwania się sprzętem gaśniczym,
 - c). postępowania na wypadek konieczności przeprowadzenia ewakuacji ludzi.

System szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej oparty jest między innymi o przepisy ustawy o ochronie przeciwpożarowej, która preferuje szkolenia przeciwpożarowe jako integralny element działalności zapobiegania pożarom.

W organizacji szkolenia przeciwpożarowego pracowników regułą jest że każdy nowo przyjmowany do pracy pracownik powinien przejść szkolenie instruktażowe na swym stanowisku. Szkolenie takie zobowiązani są przeprowadzić przełożeni tych pracowników.

Szkolenie podstawowe powinno być organizowane w miarę potrzeb wynikających z rotacji pracowników, przy czym zasadą powinno być, że pracownik zostaje przeszkolony w zakresie podstawowym nie później niż miesiąc od rozpoczęcia pracy.

Wskazany jest, aby szkolenie podstawowe pracowników było powtarzane co 3 lata lub częściej jeżeli:

- wprowadzone nowe urządzenia techniczne stwarzają szczególne zagrożenie pożarowe,
- wprowadzono istotne zmiany w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektu,
- przeprowadzona kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej / przez organ ochrony przeciwpożarowej / wykaże niski poziom znajomości przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego pracowników.

13. WYKAZ TELEFONÓW SŁUŻBOWYCH PRZYDATNYCH W SYTUACJACH ZAGROŻENIA.

Wykaz telefonów służb przydatnych w przypadku powstania pożaru lub wystąpienia innego miejscowego zagrożenia:

STRAŻ POŻARNA

Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu	- 998
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu	- 4152107 - 8
	- 4154444

POLICJA

Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu	- 997
	- 4154410

POGOTOWIE RATUNKOWE

Pogotowie Ratunkowe w Raciborzu	- 999
	- 4154777

INNE SŁUŻBY INTERWENCYJNE

Pogotowie Energetyczne w Raciborzu	- 4152133
Pogotowie Wodociągowo-Kanalizacyjne w Raciborzu	- 4153033
Pogotowie Gazowe w Raciborzu	- 992
	- 4154756

Załączniki :

1. - instrukcja alarmowa
2. - protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo.
3. - zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo.
4. - oświadczenia pracowników

Instrukcja postępowania na wypadek pożaru.

Na podstawie § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów / Dz.U. Nr 92 poz. 460 / wprowadza się w obiekcie i na terenie Starostwa Powiatowego w Raciborzu ulica Klasztorna 6 następujące zasady postępowania na wypadek powstania pożaru :

I. Alarmowanie o niebezpieczeństwie

1. Każdy kto zauważy pożar lub inne miejscowe zagrożenie zobowiązany jest niezwłocznie :
 - a). powiadomić o pożarze / zagrożeniu / osoby znajdujące się na terenie obiektu
 - b). telefonicznie lub w inny dostępny sposób zawiadomić straż pożarną podając :
 - gdzie się pali - adres budynku,
 - co się pali - biuro, garaż, itp.
 - czy jest zagrożone życie ludzkie,
 - swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego się dzwoni.

Uwaga: po odłożeniu słuchawki chwilę odczekać , na ewentualne sprawdzenie wiarygodności zgłoszenia

- c). powiadomić Starostę Powiatu o zaistniałym zdarzeniu.

II. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

1. Równocześnie z alarmowaniem o niebezpieczeństwie należy przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym, udzielania pomocy osobom poszkodowanym lub zagrożonym.
2. Przystąpić do ewakuacji osób znajdujących się na terenie obiektu ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych .
3. W miarę możliwości zabezpieczyć mienie ,dokumentację i inne wartościowe przedmioty przed pożarem i osobami postronnymi.
4. Do czasu przybycia jednostek ratowniczo - gaśniczych akcją kieruje Starosta, jego Zastępca lub osoba najbardziej opanowana i energiczna.
5. Po przybyciu jednostek ratowniczo - gaśniczych kierowanie akcją przejmuje dowódca tych jednostek , który ma prawo żądania niezbędnej pomocy od wszystkich pracowników .
6. Wszystkie osoby przebywające w obiekcie i na terenie powinny zachować spokój i podporządkować się osobie kierującej akcją ratowniczo- gaśniczą.

III. Wykaz telefonów alarmowych.

Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Raciborzu	- 998
Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu	- 997
Pogotowie Ratunkowe w Raciborzu	- 999
Pogotowie Energetyczne w Raciborzu	- 4152133
Pogotowie Gazowe w Raciborzu	- 992, 4154756

IV. Postanowienia końcowe.

Osoby nie przestrzegające postanowień niniejszej instrukcji i przepisów przeciwpożarowych podlegają sankcjom wynikającym z przepisów wewnętrznych, kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń.

PROTOKÓŁ ZABEZPIECZENIA PRZECIWPÓŻAROWEGO PRAC SPAWALNICZYCH.

1. Nazwa i określenie budynku – pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac spawalniczych
2. Kategoria zagrożenia ludzi, zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu
3. Rodzaje elementów budowlanych /zapalność/ występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidzianych prac spawalniczych
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac spawalniczych
5. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac spawalniczych
6. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru.....
7. Osoby odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych
8. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac spawalniczych
9. Osoba zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu

Podpisy :

ZEZWOLENIE NR

NA PRZEPROWADZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

1. Miejsce prowadzenia prac
2. Rodzaje prac
3. Czas prowadzenia prac ; dzień
od godziny do godziny
4. Zagrożenie pożarowo-wybuchowe
5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru-wybuchu
6. Środki zabezpieczenia
przeciwpożarowe.....
BHP
inne
7. Sposób wykonywania prac
8. Odpowiedzialni za :
 - 8.1. przygotowanie miejsca pracy i środków zabezpieczających oraz zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo
nazwisko i imię..... wykonano
 - 8.2. wyłączenie rejonu prac spod napięcia elektrycznego;
nazwisko i imię wykonano
 - 8.3. dokonano analizy stężeń par cieczy , gazów i pyłów;
nazwisko i imię wykonano
 - 8.4. instruktaż stosowania środków zabezpieczenia , organizacja pracy;
nazwisko i imię wykonano

Przyjąłem do wykonania

- / nazwisko i imię / / własnoręczny podpis /
9. Zezwalam na rozpoczęcie prac
w dniu w godzinach od do

Zezwolenie jest ważne tylko po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w punkcie 8.

10. Prace zakończono w dniu o godzinie

Wykonawca; nazwisko i imię podpis

- 11 Stanowisko pracy i jego otoczenie zostało sprawdzone i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót
.....

Skontrolował.
.....

.....
(imię i nazwisko pracownika)

Data szkolenia

.....
(stanowisko pracy)

O Ś W I A D C Z E N I E

Niniejszym oświadczam , że zostałem/ am/ przeszkolony / a / w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego, znane mi są zasady alarmowania straży pożarnej w wypadku powstania pożaru oraz sposób użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

Zapoznany/ a / zostałem /a / z podstawowymi obowiązkami w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej i przeciwwybuchowej oraz odpowiedzialności karno-administracyjnej wynikającej z obowiązujących przepisów .

Podpis składającego oświadczenie:

.....
(podpis prowadzącego szkolenie.)